

Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής Εργαζομένων και Ανέργων

 Ιούλιος 2017

 Θέματα Απασχόλησης
Σπουδαστές ΙΕΚ, ΚΕΚ και ιδιότητα ανέργου

 ΙΝΕ - ΓΣΕΕ www.inegsee.gr info@inegsee.gr

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

σελ.

3

1. Προϋποθέσεις συμμετοχής σε προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης των εγγεγραμμένων στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ

σελ.

4

2. Προϋποθέσεις λήψης επιδομάτων ανεργίας των εγγεγραμμένων ανέργων στα μητρώα του ΟΑΕΔ που συμμετέχουν σε προγράμματα (επιδοτούμενα ή μη) εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης

σελ.

5

3. Μεταβατική περίοδος

Τις προϋποθέσεις διατήρησης της **ιδιότητας του ανέργου** και της λήψης του **επιδόματος τακτικής και μακροχρόνιας ανεργίας** από τους ανέργους που συμμετέχουν σε **προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης** (IEK, ΚΕΚ) προβλέπει, μεταξύ άλλων, η διευκρινιστική εγκύκλιος του ΟΑΕΔ με Αρ. Πρωτ. 16435/02.03.2017 για το **Ν. 4430/2016**.

Σύμφωνα με το άρθρο 56 του Ν. 4430/2016 «Βελτίωση των μεθόδων ένταξης των ανέργων στην αγορά εργασίας», το άρθρο 30 του Ν. 4144/2013 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

1. Κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, ασφαλισμένοι ή μη σε οικεία ασφαλιστικά ταμεία, που δεν ασκούν ελευθέριο ή άλλο επάγγελμα, μπορούν να εγγράφονται ως άνεργοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ.
2. **Άνεργοι** εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ, που προτίθενται να συμμετάσχουν¹ σε πρόγραμμα **εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, παραμένουν** εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ και ο **χρόνος εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισής τους μετράται ως χρόνος ανεργίας** εφόσον: **α)** είναι **εγγεγραμμένοι** στα μητρώα ανέργων τουλάχιστον για διάστημα ενός **τετραμήνου** πριν από την υπαγωγή τους στο ως άνω πρόγραμμα, **β)** **δηλώσουν** τα στοιχεία του προγράμματος αυτού στον ΟΑΕΔ πριν **από την έναρξή** του και **γ)** έχουν παρέλθει τουλάχιστον **δύο (2) ημερολογιακά έτη²** από το πέρας τυχόν **προηγούμενης συμμετοχής τους σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης**. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης ή της επαγγελματικής κατάρτισής τους, έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους λοιπούς εγγεγραμμένους στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ.
3. Οι **εγγεγραμμένοι** στα μητρώα του ΟΑΕΔ **επιδοτούμενοι άνεργοι**, που συμμετέχουν σε επιδοτούμενα προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις λήψης και των δύο επιδοτήσεων **δικαιούνται να λαμβάνουν και το επίδομα ανεργίας**, εφόσον τηρούν και πληρούν τις προϋποθέσεις α', β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου.
4. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 1545/1985 (Α'91) καταργείται.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, έπειτα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΕΔ, καθορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ανέργων που εγγράφονται στα μητρώα του Οργανισμού και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

1 Προϋποθέσεις συμμετοχής σε προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης των εγγεγραμμένων στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ

Η ανωτέρω ρύθμιση θεσπίζει σημαντικές αλλαγές στο μέχρι πρότινος ισχύον καθεστώς για τους ανέργους που συμμετέχουν ή πρόκειται να συμμετάσχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης. Ο **χρόνος κατάρτισης** λογίζεται πλέον και **ως χρόνος ανεργίας**, καθώς, σύμφωνα με τον προηγούμενο νόμο (**4144/2013**), οι άνεργοι που συμμετείχαν σε αντίστοιχα προγράμματα παρέμεναν εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του Οργανισμού, αλλά ο χρόνος κατάρτισης **δεν προσμετρούνταν ως χρόνος ανεργίας**. Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινιστεί πως με τον όρο προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα εννοούνται, **σύμφωνα με την εγκύκλιο του ΟΑΕΔ**, τα προγράμματα που υλοποιούν τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (**IEK**) ή τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (**ΚΕΚ**). Ως εκ τούτου, **ένας σπουδαστής IEK** –εφόσον πληροί σωρευτικά τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 56– **μπορεί να διατηρεί την ιδιότητα του ανέργου** κατά τη διάρκεια των σπουδών του, ενώ το εν λόγω διάστημα λογίζεται κανονικά **ως χρόνος ανεργίας**.

¹Από την έναρξη ισχύος του Ν. 4430/2016 (31/10/2016) και εφεξής.

²Ως ημερολογιακό έτος ορίζεται το έτος που άρχεται από την 01.01 και λήγει στις 31.12 του ίδιου έτους. Για παράδειγμα, συναλασσόμενος που δηλώνει ότι θα παρακολουθήσει πρόγραμμα κατάρτισης στις 20/07/2017 θα πρέπει από 01/01/2015 έως και 31/12/2016 να μην έχει συμμετάσχει σε άλλο πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, ενώ εξυπακούεται ότι ισχύει το ίδιο και για το διάστημα μέχρι τις 20/07/2017.

Επιπλέον, η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 1545/1985 (Α' 91) καταργείται. Βάσει του ανωτέρου νόμου, μεταξύ άλλων, δεν θεωρούνταν άνεργοι α) οι μαθητευόμενοι των επαγγελματικών σχολών ή β) όσοι έκαναν πρακτική άσκηση στο πλαίσιο επαγγελματικού ή εκπαιδευτικού προγράμματος χωρίς εργασιακή σχέση. Η δεύτερη περίπτωση είχε ήδη καταργηθεί με το **Ν. 4144/2013**, με βάση τον οποίο οι πρακτικά ασκούμενοι θεωρούνται πλέον άνεργοι. Επιπλέον, με το **νέο νόμο (4430/2016)**, όσοι εμπίπτουν στην πρώτη κατηγορία **έχουν δικαίωμα να εγγραφούν στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ**.

Είναι κρίσιμο να σημειωθεί ότι οι **εγγεγραμμένοι άνεργοι** –επιδοτούμενοι ή μη– στα μητρώα ανέργων που **δεν πληρούν έστω και μία** εκ των τριών προϋποθέσεων της παρ. 2 του άρθρου 56 του Ν. 4430/2016 **διαγράφονται** από το μητρώο ανέργων και θα έχουν **δικαίωμα υποβολής αίτησης επανεγγραφής** μετά την άρση του λόγου διαγραφής (**ολοκλήρωση του προγράμματος** εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης). Διευκρινίζεται παράλληλα ότι όσον αφορά τους μακροχρόνια άνεργους οι προϋποθέσεις είναι δύο, αφού η πρώτη (εγγραφή για τουλάχιστον 4 μήνες στο μητρώο ανέργων) πληρούται εξ ορισμού.

2 Προϋποθέσεις λήψης επιδομάτων ανεργίας των εγγεγραμμένων ανέργων στα μητρώα του ΟΑΕΔ που συμμετέχουν σε προγράμματα (επιδοτούμενα ή μη) εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης

Οι **επιδοτούμενοι άνεργοι**, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 56, **δικαιούνται να λαμβάνουν** ταυτόχρονα **το επίδομα ανεργίας** και την **αποζημίωση από τη συμμετοχή τους** στο πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, ανεξάρτητα από το ύψος της επιδοτούμενης κατάρτισης και **χωρίς οποιονδήποτε συμψηφισμό**. Ο προηγούμενος νόμος (**4144/2013**) προέβλεπε ότι στην περίπτωση εγγεγραμμένων ανέργων που έχουν λάβει τακτική επιδότηση ανεργίας και οι οποίοι κατά τη διάρκεια αυτής της επιδότησης παρακολουθούσαν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης –εφόσον η ημερήσια επιδότησή τους για την παρακολούθηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης υπερέβαινε το ύψος του καταβαλλόμενου επιδόματος ανεργίας– οι ημέρες παρακολούθησης των εν λόγω προγραμμάτων αφαιρούνταν από το χρόνο της εγκριθείσας γι' αυτούς τακτικής επιδότησης ανεργίας. Στις περιπτώσεις που η επιδότηση της κατάρτισης ήταν χαμηλότερη από το επίδομα ανεργίας γίνονταν συμψηφισμός ανάλογα με τις προδιαγραφές του προγράμματος. Με αυτό τον τρόπο, ωθούνταν οι άνεργοι να επιλέγουν την υπαγωγή τους στην επιδότηση ανεργίας αντί την υπαγωγή τους σε κάποιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, λόγω έλλειψης κινήτρου συμμετοχής σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

Κατά συνέπεια, ο μακροχρόνια άνεργος (άνω των 12 μηνών), για να διατηρήσει την ιδιότητα του ανέργου και το επίδομα μακροχρόνιας ανεργίας κατά τη διάρκεια της κατάρτισης και προκειμένου να λάβει τις όποιες κοινωνικές παροχές δικαιούται (φοροαπαλλαγές, κοινωνικό τιμολόγιο ρεύματος κ.λπ.), θα πρέπει να προσκομίσει μια δήλωση στον ΟΑΕΔ για το πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης στο οποίο θα συμμετέχει, με τον περιορισμό της μη συμμετοχής του σε αντίστοιχο πρόγραμμα τα δύο τελευταία χρόνια.

Σημειώνεται ότι όσοι συμμετέχοντες σε προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης ταυτόχρονα απασχολούνταν με εξαρτημένη σχέση εργασίας, η οποία λύθηκε ή έληξε, βρίσκονται εκτός πεδίου εφαρμογής της εν λόγω νομοθετικής ρύθμισης. Στην περίπτωση αυτή, και σε σχέση με τους σπουδαστές σε ΙΕΚ, θα εφαρμοστεί η **παρ. 2** της με αριθμ. **1649/31/14-06-2016** απόφασης του ΔΣ του Οργανισμού, σύμφωνα με την οποία *«οι εργαζόμενοι σπουδαστές των ΙΕΚ, των οποίων λύεται ή λήγει η σχέση εργασίας κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους, δικαιούνται τακτική επιδότηση ανεργίας, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις και διατηρούν την ιδιότητα του ανέργου μέχρι τη λήξη της τακτικής επιδότησής τους. Μετά τη λήξη της τακτικής επιδότησής τους αντιμετωπίζονται ομοίως ως μη επιδοτούμενοι άνεργοι»*.

Όσον αφορά τους ανέργους που συμμετείχαν σε προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης πριν από την ψήφιση του νόμου (Οκτώβριος του 2016), η μεταβατική διάταξη προβλέπει ότι, εφόσον δηλώσουν τα προγράμματα στα οποία συμμετείχαν, τους **αναγνωρίζεται ο χρόνος κατάρτισης ως χρόνος ανεργίας** και **κρατούν τυχόν επιδόματα** που έχουν λάβει χωρίς καμία προϋπόθεση. Η καταληκτική ημερομηνία δήλωσης των προγραμμάτων εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης ορίζεται η **30ή Ιουνίου 2017**.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το **άρθρο 57** (μεταβατική διάταξη) του **N. 4430/2016**, «*Ανεργοί εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ, οι οποίοι συμμετείχαν σε προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διατηρούν συνυπολογιζόμενο το χρόνο παρακολούθησης όλων των ως άνω προγραμμάτων στο χρόνο ανεργίας τους και κρατούν τυχόν ποσό επιδόματος ανεργίας που τους καταβλήθηκε κατά τη χρονική περίοδο παρακολούθησης των ως άνω προγραμμάτων, εφόσον εντός τεσσάρων (4) μηνών³ από τη δημοσίευση του παρόντος δηλώσουν στον ΟΑΕΔ τα πλήρη στοιχεία όλων των προγραμμάτων που έχουν παρακολουθήσει*».

Επομένως, όσοι παρακολούθησαν προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης όσο ήταν εγγεγραμμένοι άνεργοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ και επιθυμούν να θεωρηθεί ως χρόνος ανεργίας το χρονικό διάστημα παρακολούθησης των προγραμμάτων αυτών –και να θεωρείται ότι νομίμως έλαβαν την εντός των διαστημάτων αυτών τυχόν επιδότηση ανεργίας– θα πρέπει να υποβάλουν σχετική υπεύθυνη δήλωση, με τα στοιχεία των προγραμμάτων αναλυτικά.

Στις περιπτώσεις, ωστόσο, ανέργων που εγγράφηκαν στα μητρώα ανέργων σε **μεταγενέστερη ημερομηνία από την έναρξη της συμμετοχής τους** σε κάποιο πρόγραμμα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης, ήταν δηλαδή **ήδη καταρτιζόμενοι** όταν προχώρησαν στην εγγραφή τους στα μητρώα, διαγράφονται από την ημερομηνία εγγραφής τους (**ανάκληση δελτίων**), καθώς **αποσιώπησαν το γεγονός** που δεν τους έδινε δικαίωμα να εγγραφούν στο μητρώο ανέργων. Για τις ως άνω περιπτώσεις δεν ισχύει η ρύθμιση του άρθρου 57 του Ν. 4430/2016, καθώς πρόκειται για συμμετοχή σε πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης/κατάρτισης πριν **από την εγγραφή στα μητρώα** ανέργων του ΟΑΕΔ.

4 Πηγές

1. Άρθρο 30 του Ν. 4144/2013
2. Άρθρο 56 του Ν. 4430/2016
3. Άρθρο 57 του Ν. 4430/2016
4. Η απόφαση του ΔΣ του ΟΑΕΔ με αριθμ. 1649/31/14-06-2016
5. Η διευκρινιστική εγκύκλιος του ΟΑΕΔ με Αρ. Πρωτ.: 16435/02.03.2017

³Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4455/2017, η προθεσμία που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 57 του Ν. 4430/2016 (Α' 205) παρατείνεται μέχρι και την 30ή Ιουνίου του έτους 2017.

Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.

Εμ. Μπενάκη 71Α, Τ.Κ. 10681, Αθήνα, Τηλ: 210 3327710, Fax: 210 3304452

INE - ΓΣΕΕ

www.inegsee.gr

info@inegsee.gr